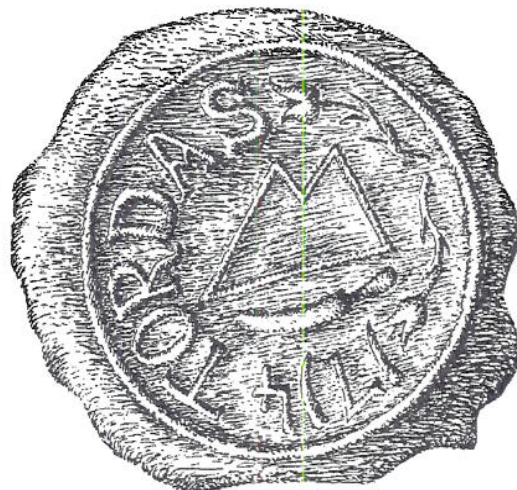

Kishírdó TORDASI

2004. december
E-mail: tordas@hu.inter.net

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XVI. évfolyam 6. szám
Internet: www.tordas.hu

Kedves Hölgyeim és Uraim a bicskei 7. sz. választókerületben!

Nem átlagos évünk volt. A politikában a váratlan kormányváltás, a kettős népszavazás és ami engem illet: az MDF képviselőcsoport belső válsága okozott sok tépelődést és vitát, s ezen túl mindnyájunk közös gondoljai sem kevesbedtek – ahogy ez jól meglátszott a költségvetés zsebbevágó számain.

Köszönöm mindazoknak, akik megtiszteltek bizalmukkal és megosztották velem gondolataikat az elmúlt évben. Ha tudtam, segítettem; de látom mennyi a baj és fájdalom továbbra is. Ezért továbbra is arra törekszem, hogy minél többet legyek jelen a településeinken és helyi lapjainknak továbbra is elküldöm országgyűlési tudósításaimat. (Legutóbbiak: „A jövő évi adók elé” és a „Gondolatok a köztulajdon magánkézbe adásáról”, s kívánságra elküldöm, akihez még nem jutott el és szívesen olvassná.)

Karácsonyhoz közeledvén mégis azt szeretném tüzenni minden kedves ittlakónak, hogy ne engedjük az ünnepet a gondokba fulladni. Szeretetteljes, békés ünnepet kívánok mindenkinek.

Új évtűnk pedig legyen az ideinél boldogabb!

2004. karácsonyán

*Dr. Kelemen András
országgyűlési képviselő*

Sztrányay Miklós:

Gyertyagyújtás előtt

(2004. december)

*Amint fogy,
Egyre fogy,
A világ
Világossága,*

*Úgy várjuk,
Egyre várjuk
A csodát,
Hogy világosságunk
Egyre több napra,
Egyre több időre,
Örökre
Ragyogjon ránk!*

*(Ne azt nézzük
Ki és hogyan,
Mikor hord és milyen ruhát,
Feketét,
Fehéret,
Tarkát!)*

*Az örökkévaló ragyogása,
A világ világossága
Ragyogjon ránk,
Őrizzen minket,
Világosítsa elménket,
Világosítsa szívűnket,
S adjon minékünk
Békét, békességet!*

*Fogadjuk el egymást,
Fogadj el így minket,
Amint vagyunk,
Amíg vagyunk,
Amint lehet,
Amíg lehet!*

Tollas Tibor

FENYŐK

*t
i
tű
levelű
csend kupolái
örök-
zöld fenyvesek
a hó
alól is reményt szikrázni
csak zengjete!
Isten nélküli istállók mélyén
ti őrzitek a szárnyatok alá menekült
Kisdedet.
Túl: arasznyi ágaitok szalmazsákokba rejtve,
ha örök
elkobozzák, rabok szabad szívében nyit tovább!
Némán is hirdessétek e gyűlölet-rengetegbe':
csak a
szeretet
tehet
csodát.*

**KELLEMES
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS
BÉKÉS, BOLDOG ÚJ ÉVET
Kívánunk**

Tordasi Községi Önkormányzata

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület november 11-én tartott ülést.

November 11-én a költségvetés harmadik negyedévi zárása, a 2005 évi költségvetési koncepció összeállítása és a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Vagyongazdálkodó és Közszolgáltató Rt. létrehozása szerepelt a napirendek között.

A költségvetés III. negyedévi zárása értékelésében megállapította, hogy a költségvetés végrehajtása során a legszükségesebb kiadások teljesítése mellett, folyamatos hitel igénybe vételével működhetek intézményeink. A bevételek teljesítésében lemaradás nincs, tehát mind az állami bevételek, mind a saját bevételek időarányosan teljesültek, sőt a saját bevételeknél itt-ott túlteljesítés is mutatkozik. Mindezek ellenére a forráshiány állandósult, azt csökkenteni nem sikerült. Fejlesztési feladatok teljes mértékben leálltak, sőt oktatási intézményeink szakmai fogyóeszköz beszerzése is csorbát szenved.

Fejlesztésben csupán a csatornázási munkák folynak.

A testület a beszámolót jóváhagyta azzal, hogy az évvégéig hátralévő időben tovább kell folytatni a takarékos, visszafogott gazdálkodást és ha lehet csökkenteni kell a költségvetési hányt.

A 2005 évi költségvetési koncepció tervezete a költségvetés III. negyedévi teljesítésének számaiból indult ki.

A képviselő-testület ciklusprogramjában meghatározott feladatok szem előtt tartásával, de nem elhanyagolva az intézményhálózat feladatainak szinten tartását, sőt itt-ott növelését sem, olyan tervet fogadott el, amely alkalmas a közmeghallgatáson való ismertetésre és egyben alkalmas a jövő évi költségvetési terv elkészítésére. Ennek érdekében döntött arról, hogy nem

emeli a helyi adókat, de felülvizsgálja és szükség szerint módosítja – mint bevételt növelő tételeket – a lakbéréket, a szemétszállítás díjait, különböző helyiségek bérleti díjait, közterület használat díjait. Követelményként fogalmazta meg, hogy a kiadások tervezésénél elsődleges legyen a kötelezően ellátandó feladatok ellátása, a forráshiány csökkentése, a szennyvíz-csatorna hálózat megépítése. Azt, hogy milyen feladatokat tud még az önkormányzat 2005-ben megvalósítani, azt a tényleges költségvetési számok tükrében határozza meg.

A Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Vagyongazdálkodó és Közszolgáltató Rt létrehozása annak a folyamatnak a következménye, amelyet már két éve elkezdett önkormányzatunk közel 200 társával együtt.

A regionális szemétygyűjtés, ártalmatlanítás programjának kidolgozása már korábban elkezdődött, amelyre uniós pályázat is kidolgozásra került. A település ilyen célú összefogásából eredő feladataink egyik része az Rt. létrehozása.

Az önkormányzat a már említett régió regionális szilárdhulladék gazdálkodási rendszerének megvalósítása érdekében elfogadta egy zártkörű, többségi önkormányzati tulajdonú Rt. létrehozását a Közép-Duna Vidéki régió Konzorcionális Együttműködés keretében működő egységes üzemeltetési rendszer megvalósítására. A társaságban való részvény aránya: 1 elsőbbségi részvény, 26 törzsrészvény 27.000 Ft értékben.

Egyéb ügyeket is tárgyalt a testület, amelyekről az „információk”-ban olvashatnak.

Gondolatok a köztulajdon magánkézbe adásáról

Most, december 5-én a magyar nemzet egysége és az egészség magánkézbe adása a népszavazás két nagy kérdése. Ugyanakkor függőben van az is, hogy a további teljes magánosítási folyamatról is megkérdezzük az állampolgárok véleményét. Mivel a tisztességtelen és hamis ijesztgetés ellenére remélem, hogy a nemzet összetartozása mellett nem kell érvelnem, fontosnak tartom a privatizációról kialakult véleményem közreadását, segítségül azoknak, akiket megzavarhat az átláthatatlan vita.

A privatizáció a szocializmusból a piacgazdaságra való áttérés egyik legnehezebb kérdése. Tapasztalata senkinek sem volt róla, ezért mondták a rendszerváltozás kezdetén, hogy olyan feladat, mintha rántottából tükörtojást akarnánk készíteni. A feladat az volt, hogy magántőke segítségével a csődbe menetelő állami vállalatokból, a tengődő termelőegységek, kereskedelem és szolgáltatás világából létrejöjjön egy versenyképes magyar gazdaság. Magyarország a piaci alapon történő magánosítást választotta, de ezt eltorzította a kárpótlási folyamatok rengeteg visszaélése. Ezért nehéz világos képet alkotni arról, mit szűrjünk le a tapasztalatokból.

Elsősorban talán azt, hogy ha magántőkés vesz meg állami vagy önkormányzati tulajdont, nem feltétlenül az a legjobb ajánlat, ami a nagy állami (önkormányzati) bevételt hozza. Fontos egy vállalat eladásánál a munkahelyek lehető megtartása, a termelés versenyképessé tétele. Ha az állam kivonul a versengő vállalatok közül, akkor is állami felügyelet alatt kell tartsa magát a folyamatot. Hiszen neki kell meghatározni a magánosítással elérendő célokat. A magyarországi privatizációban sajnos kicsiny volt a magyar tőke aránya, mivel a szocializmus idején nem születhettek ehhez elegendő mértékű magánvagyonok. Az Antall-kormány ugyan törekedett támogatni a vállalat dolgozóit és irányítóit, hogy maguk vehessék kézbe munkahelyüket, de ez csak kevés esetben sikerült. (A mi térségünkben ilyen pl. a Cerbona.) A rendszerváltoztatás első éveiben a termelés korszerűsítése és fenntartása volt a fő cél, később előtérbe került a minél nagyobb bevétel biztosítása, és emellett az állami befolyás biztosítása azokon a területeken, ahol a közellátás szempontjából erre

szükség volt. Kialakítottuk a részben vagy egészen állami tulajdonban tartandó gazdasági társaságok listáját, de ezt az egymás után következő kormányok egyre szűkítették. (Érthető, hiszen a költségvetésben bevételt hozott az újabb eladás.) 2002-ben még 76 ilyen társaság volt felsorolva, s a Medgyessy-kormány ezt 38-ra csökkentette. Ez kiszolgáltatottá tette a magyar gazdaságot és különösen nagy gondot jelent a közszolgáltatások elérhető áron és megfelelő minőségben való elérésében (gondolok itt az energia, a tömegközlekedés, a vízművek és csatornázás, közközházak működtetésére). Ha ezek magánkézben vannak, akkor az állam nem tudja mérsékelt tartani árait és a fejlesztések sem történnek meg – hanem gyakoribb a haszon elvonása és magánzsebekbe kerülése. Az eladott vállalatok árait pedig az állam eddig berakta a „nagy kalapba” és a költségvetés hiányát enyhítette vele. Vagyis kézzelfogható eredményt nem tud belőle kimutatni. (Sőt, az ország újra adósságcspadában vergődik. A bevétel az adósságszolgálatra megy el, ezért ismét a magántőkét biztatja a kormány többek között az útépitésre, a kollégium- és börtönépítésre. Az pedig az állam további eladósodását okozza. Végül pedig az adónként cserébe nem kapjuk meg a nekünk járó közszolgáltatásokat.)

Az sem megoldás, hogy ún. szavazat-elsőbbségi (v. arany-) részvényekkel igyekeznek az állam a beleszólását fenntartani a vállalatok ügyeibe, mert ezek rövidesen átalakulnak közönséges törzsrészvényekké.

Az állami tulajdon pedig fogytán van. Nyereséges vállalatoknál hiba lenne olcsón magánosítani, a veszteségesek közül viszont a közszolgáltatások eladása nagyon veszélyes. A tömegközlekedésért, az energia-szolgáltatásért, a közoktatásért, az egészségügy működéséért végül is csak a kormány felelhet, magánzsemelek csupán a saját hasznukkal törőd(het)nek.

Mindezek miatt én úgy látom, hogy a legfontosabb érvek amellel szólnak, hogy szükség lenne most már a magánosítás leállítására és a csupán bevételre törekvő szemléletet átalakítani felkészítő vagyongazdálkodásra.

*Dr. Kelemen András
Országgyűlési képviselő*

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Mindjárt az elején egy bűnömet szeretném jóvátenni. A lap előző számában megköszöntem mindenkinek személy szerint, aki segített a szüreti felvonuláson és a bálba.

Két személy azonban kimaradt, nevezetesen Müller Istvánné és Bradák Józsefné. Ők minden évben vállalják, hogy este a belépő összeget begyűjtik, éjfélig a bejárati ajtónál posztolnak. Külön köszönet érte és elnézést a felejtés miatt.

Mire a lap megjelenik, már az utolsó Adventi vasárnapra készülünk. Az asszonykórus tagjai a szokásos bensőséges műsorral várják a falu összes lakosát az utolsó gyertyagyújtásra.

Ezúton szeretném megköszönni mindenkinek, aki bármilyen formába részt vett ezeken a kis ünnepeken, akár szerepléssel, szervezéssel, a versek, idézetek válogatásával, a kiállításon való részvétellel hozzájárult, hogy a Karácsonyvárást meghitté és széppé varázsolták számunkra.

Április közepe óta lehet Internetezni a házban két gépen. A használat tapasztalatai alapján célszerű egy nyári és egy téli nyitva tartást bevezetni.

December 15-től az alábbi időpontokban várjuk a vendégeket:

Hétfőtől–péntekig: 8 órától 19 óráig
Szombat–vasárnap: 14 órától 19 óráig

ISMÉT FELHÍVOM A FIGYELMET, HOGY AKINEK A TANULMÁNYAIHOZ, VAGY A MUNKÁJÁHOZ VAN SZÜKSÉGE EHHEZ A SZOLGÁLTATÁSHOZ, AZ SZEREN KÍVÜLISÉGET ÉLVEZ.

December 20-án és 21-én 9 órától 15 óráig játszóházba várom az iskoláskorú gyerekeket. Karácsonyi díszeket készíthettek.

Januárra nem tervezek nagy rendezvényt, de természetesen a szokott klubok, torna, varrószakkör tovább működik, ahová minden érdeklődőt szeretettel várok.

Szombatonként, ha más programmal nem ütközik, 14 órától játszóházba várom a gyerekeket.

Februárban minden hétvégén farsangi buli lesz – minden korosztálynak. Az ifjúsági klub február 12-re tervezi Valentin nappal egybekötött farsangi bálját, melyre mindenkit szeretettel várnak.

Kívánok minden lakótársamnak meghitt Karácsonyt és teljesüljön minden vágyuk és elképzelésük az új esztendőben.

*Bediné Németh Márta
igazgató*

ISKOLAI HÍREK

Október hónapban alsó és felső tagozatos tanulóink az agárdi iskola által meghirdetett sportversenyen vettek részt. Az alsó tagozatosok csapatversenyben is indultak.

A csapat tagjai:

I. korcsoportban:

Kalamár Botond 1.o.
Cocchioni Vince 1.o.
Varga Gábor 2.o.
Récsi Ádám 3.o. tanulók

II. korcsoportban:

Báhidzski Máté 3.o.
Karpenko Dániel 4.o.
Kerényi Tamás 4.o. tanulók.

Csapatversenyben III. helyezést értek el tanulóink, váltófutásban Cocchioni Vince 1.o. tanuló II. helyezést, 40 m-es síkfutásban Récsi Ádám 3. oszt. tanuló II. helyezést, kislabdabábasban Kerényi Tamás 4. oszt. tanuló szintén II. helyezést ért el.

Felső tagozatban Preimayer Krisztián 6. oszt. tanuló távolugrásban I. helyezést, 60 m-es síkfutásban IV. helyezést, Bencze Dániel 7. oszt. tanuló 60 m-es síkfutásban IV. helyezést, távolugrásban II. helyezést ért el. Gratulálunk a szép eredményekhez.

November 15-én iskolánk felső tagozatos tanulóit a kápolnásnyéki Vörösmarty Mihály Általános Közép- és Művészeti Iskola által meghirdetett játékos anyanyelvi csapatversenyen vettek részt, ahol az induló 18 csapatból, **8. helyezést** értek el.

A csapat tagjai: Petz Anna 6.o., Diószegi Márk 7.o., Joós Margit 8.o. tanulók voltak. Örülünk a sikernek, gratulálunk.

Kisteleki Zoltán előadóművész októberben a kicsiket szórakoztatta mesejátékával, november hónapban a nagyoknak egy rendhagyó irodalomóra keretében Babits Mihály, Kosztolányi Dezső verseiből mutatott be néhányat. Élvezetes és nagy élmény volt őt hallgatni, köszönjük előadását.

Az alsó tagozatos tanulókkal legközelebb **december 13-án** délelőtt „A betlehemi történet”, majd **január 17-én** délután A nagy utazás című zenés bábjátékot láthatjuk az érdi Művelődési

Központban. Folyamatosan zajlanak iskolánkban a tehetséggondozó országos levelezős tanulmányi versenyek.

Felső tagozatos tanulóink közül az 5. és 8. osztályosok a „RÉBUSZ” nevű matematika, a 6. és 7. osztályosok a „KENGURU” nevű matematika, a 6. és 8. osztályosok pedig a „SAM-FÜLES” történelem versenyben vesznek részt. Az alsó tagozatosok a „KVALITÁS” nevű országos matematika, a „SAM-FÜLES” nevű matematika és rajz, valamint a 3. osztályosok 8, a 4. osztályosok 1 csapattal a Fejér Megyei Honismereti versenyben dolgoznak folyamatosan.

Az eredmények a tanév végére várhatók. Addig is jó munkát kívánunk minden versenyzőnek.

Megalakult a Diákönkormányzat vezetősége iskolánkban, akik véleményezték a módosított HÁZIRENDET. A DÖK szervezésében papírgyűjtés volt, majd november 26-án a nagyok „SULI-BULI”-ban szórakozhattak, vendégül látták a zichyújfalu iskola 8. osztályos tanulóit.

November 27-én a Fővárosi Nagycirkuszba látogattak.

Alsó- és felső tagozatban egyaránt sor kerül a „Szépkiejtési verseny” lebonyolítására. A kicsik **december 1-jén**, a nagyok **december 8-án** adhatnak számot a szép magyar beszéd fontosságáról, annak műveléséről.

December 13-án felső tagozatosaink Vereben, területi szavalóversenyen képviselik iskolánkat.

Sor kerül a hagyománnyá vált Idegen nyelvi bemutatókra ebben a tanévben is. **December 14-én** német nyelvű, **december 18-án** angol nyelvű bemutató lesz iskolánkban.

Karácsonyi vásárra készülve a gyerekek apró ajándékai a Művelődési Házban kerülnek kiállításra, ezek megvásárolhatók mindenki számára.

Foltvarró asszonyok gyönyörű naplóborítókat készítettek az iskolának, amit ez úton is szívből köszönünk.

A karácsonyi meghitt ünnepségre osztálykeretben kerül sor a szünet előtti utolsó napokban.

A téli szünet előtti utolsó tanítási nap dec. 18. szombat, első tanítási nap január 3. hétfő.

Január 22-én rövid megemlékezést tartunk a Magyar Kultúra Napja tiszteletére.

(Folytatás a 4. oldalon)

(Folytatás a 3. oldalról)

Január 29-én kerül sor a hagyományos Zenei nap megrendezésére Erdélyből hívtott vendégek részvételével.

Iskolánk tanulói levelezést folytatnak egy erdélyi iskola diákjaival, a kapcsolatfelvétel így megtörtént.

A Fejér Megyei Rendőrfőkapitányság a II. félévben kezdi meg a „Drogmegelőzés” című előadásorozatát, melyet rendszeressé szeretnénk tenni iskolánkban.

Január hónapban rendezzük meg alsó tagozatosaink mese-mondó versenyét, rajzkiállítással és versennyel egybekötve.

Erre a rendezvényre vendégül látjuk a zichyújfalui iskola diákjait és tanárait, majd mi is részt veszünk iskolájuk névadójának, *Fekete Istvánnak* tiszteletére rendezett EMLÉKHÉT programjain.

Ismételten köszönetet mondunk azoknak, akik iskolánk alapítványát adójuk 1%-nak felajánlásával támogatták. Kérjük továbbra is támogassák ily módon az alapítvány tevékenységét.
Adószámunk: 18486874-1-07.

Kérjük, akik régi ballagási, osztálykép vagy kistablók birtokában vannak, szíveskedjenek ezeket hozzánk bejuttatni, iskolánk 15 éves évfordulójára rendezett kiállításra. Segítségüket köszönjük. Újabb tevékeny időszak elé nézünk, remélem sikeresen zajlanak rendezvényeink, programjaink, diákjaink sok sikerélményhez jutnak, kívánok ehhez erőt és kitartást mindannyiunknak.

Karácsony és újabb év közeledtén kívánok minden kedves olvasónak, békés boldog karácsonyi ünnepeket, nagyon boldog, sikeres új esztendő!

Somfai Sándorné

„Anyád nyelvét bízták rád a századok”

(Füst Milán)

Történelem órán parlamenti fel-szólalást kellett írni a magyar nyelv helyzetével kapcsolatban. Az alábbiakban részleteket közlünk a 7. osztályos gyerekek munkáiból:

„Ebben a mai világban minden gyorsan változik. Ez nem kímélte anyanyelvünket sem.

A technikai fejlődés sok, eddig nem használatos kifejezést hozott hétköznapjainkba. Sok idegen kifejezés honosodott meg a szakmai és a hétköznapi nyelvzetben, melyeknek helyes megfelelőjét a magyar nyelv szókincsében meg lehet találni. A hiányos szókincs mellett a trágár szóhasználat, a nyelvi igénytelenség is veszélyezteti anyanyelvünket.”

Pápai Kata

„Sajnos nem mondhatom azt, hogy minden magyar, öreg és fiatal ember szépen, választékosan használja azt a kincset, ami mindenkinek megadatik. Pedig ez az egyetlen olyan érték, amit nem lehet megvásárolni, ez ingyen van.”

Papp Anita

„Régen csodálatosan beszéltek az emberek. Mi az idegen szavakat használjuk ahelyett, hogy az ősapáink és ősanánk nyelvét használnánk. Adjuk tovább az anyanyelv kincseit gyermekeinknek.”

Devecsai Dominika

„Az iskolákban vagy óvodákban

büntetni kéne a csúnya beszédet vagy a káromkodást, ugyanúgy mint a verekedést.”

Tóth Barnabás

„Mindenki tudja, hogy anyanyelvünk a legnagyobb kincstünk a világon. Meg kell tanulnunk tisztelni és becsülni ezt a kincset.

A mi feladatunk megőrizni és fenntartani a szépségét!”

Blaskó Fruzsina

„Magyarok vagyunk, magyarul gondolkodjunk és szépen érthetően írjunk és beszéljünk.”

Müller Máté

Könyvtári hírek

„Az élet gazdagabb lesz, ünnepibb és emberibb, ha megtöltöd a hétköznapok néhány percét a rendkívülivel, a jóindulattal és az udvariassal, tehát az ünneppel.”

(Márai Sándor)

November 30-án a gyerekekkel, olvasókkal, a falu vezetőivel, intézményeink, civil szervezetek képviselőivel, munkatársakkal, barátokkal együtt ünnepi pillanatokkal töltöttük meg a könyvtárat.

Ilonka néninek mondtunk köszönetet sok éves pedagógiai és könyvtárosi munkájáért. Ez az est neki szólt. Neki szólt a vers, a zene, a köszönő szó, a jó kívánság, az ünnepi pillanat.

A falu egész közösségének nevében átnyújtott ajándékokkal szeretnénk Ilonka néni hétköznapjaiban és ünnepeiben is jelen lenni. Soha el nem múló ajándék mégis a lelkes gyerekcsapat szeretetteljes műsora volt, és a kép, amit közösen rajzoltak. A műsorban verset mondott: *Devecsai Dominika, Joós Margit, Varga Gergely*. Zenéltek: *Blaskó Fruzsina, Cseh-Szombathy Orsi, Kun Henriett, Fersch Andrea, Bokros Lídia*, valamint *Dudás Feri* bácsi diákjai: *Gémesi Nóra, Pillár Patrícia, Erdélyi Gábor és Sárosy Gyula*. A családias hangulatú beszélgetés alatt hamar elfogyott a sok finomság és innivaló, amit a vendégek hoztak. Akik ott voltunk (ha csak lélekben is), egy pillanatra megálltunk, hogy szeretetet adhassunk, hogy ünnepet varázsoljunk egy ködös novemberi hétköznapba.

Kedves Ilonka néni!
Jó egészséget, nyugodt hétköznapokat és szép ünnepeket kívánunk!

Ajándék a könyvtárnak, az olvasónak

Egyik délután *Kerényi Tomi*, 4. osztályos tanuló 2 db. könyvet adott át, és ezt mondta: „A papám írta, és ajándékba küldte a könyvtárnak.”

Kedves Wagner László! Nagyon szépen köszönjük, megtiszteltetés a könyvtár és az olvasó részére. Őszintén remélem, hogy személyes találkozás során módunk lesz egy könyvbemutató létrehozására.

A könyv címe: Jobbcsapás.

Versbongészó

Az őszi versek keresésében, kigyűjtésében sok gyerek aktívan részt vett. Ez lesz a különböző témájú, tartalmú versek gyűjteményének első része.

Legszorgalmasabb versgyűjtők: *Erdélyi Réka, Ispán Kata, Petz Anna.*

Januárban a Magyar Kultúra napja alkalmából magyar írók és költők verseiből készítettük gyűjteményt.

A könyvtár új olvasói

Ismerős kis csapat látogatott meg. Az első osztályosok. Legtöbben óvodásként voltak már itt, mégis megható volt a megírtak, figyelmes gyerekesereg. *Eszter néni* segítségével beiratkoztak és óvodai jelükkel „írtak alá”. *Ezúton is köszöntöm az első osztályosokat, az új olvasókat, a jövő könyvbarátait.*

Kérem a kedves szülőket, hogy akik tehetik, együtt jöjjenek el a gyerekekkel, az esetleges személyes kérésekre nagy figyelmet fordítok.

December a szeretet, a megbocsátás, a bűnbánat hónapja

Sok mindent másképp látunk, másképp érzünk, másképp élünk meg ebben a hónapban. Olyan dolgokra is figyelemmel vagyunk, ami mellett máskor elmelegyünk, észre sem vesszük. Egész éves apró mulasztásainkat a téli ünnepkör emelkedett hangulatában próbáljuk meg pótolni.

Ezt az emberi gyarlóságot „kihasználva” a könyvtárosi szakma évek óta decembert a „Megbocsátás havá”-nak hirdeti meg. Várjuk azokat az olvasókat, akik elfelejtették visszahozni a régen kikölcöszött könyveket.

Könyvtárunk nyilvános, közkönyvtár, a KÖZ, vagyis a falu közösségének a vagyona. Az Önöké is! De nem csak ez az egy-két könyv, hanem a sok ezer is, ami a polcokon van. Kérjük, hozzák vissza a könyveket, hogy mások is olvashassák, és vigyenek ki újakat olvasni, hiszen az Önöké is. Néha meg kell állni, rendbe tenni dolgainkat. Az elmúlt két hónapban többen megtették már ezt, várom Önöket is!

* * *

Legszebb ünnepeink közelegnek, készülünk rájuk testben és lélekben. Bizakodva nézünk a jövőbe, mert mi emberek már csak ilyenek vagyunk: küzdünk és bízva bízunk. A közelgő új év boldogsága nem a nagy fogadalmakon múlik, hanem személyiségünkben, lelkünkben lakik. Rajtunk is múlik, hogy apró, hétköznapi boldogságainkat meg tudjuk-e élni.

Ezzel a verssel kívánok szeretettel teljes karácsonyt, és boldog új esztendő mindenkinek:

*Adj időt a gondolatnak, erőd forrása ez.
Adj időt az imának, a legnagyobb erő a Földön ez.
Adj időt a mosolynak, a lélek zenéje ez.*

*Adj időt a játéknak, az örök ifjúság titka ez.
Adj időt a szeretetnek, s légy szeretett, Isten tudománya ez.
Adj időt az adakozásnak, önzésre nem juthat idő.*

*Adj időt az olvasásnak, a bölcsesség kútja ez.
Adj időt a barátságoknak, a boldogság útja ez.
Adj időt a munkának, a siker ára ez.*

Adj időt a szeretetnek. A Mennyek kulcsa ez.

(Ősi ír áldás ismeretlen fordítása a Kalkuttai Gyermekotthon falán)

Mihovics Márta könyvtáros

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

Ildikó és Szilárd a Magyar Művészetért-díj kitüntetettjei

December 2-án Budapesten, a Károlyi Palotában adták át a Magyar Művészetért-díjat. Az 1987-ben alapított kitüntetést a világ bármely részén élő, azon magyar alkotóknak és művészeknek adományozzák, akik munkájukkal kiemelkedően járulnak hozzá a magyar kultúra ápolásához és gyarapításához. Idén több neves alkotó mellett – *Csoóri Sándor, Bessenyei Ferenc, Ferencz István, Jankovics Marcell, Király László, Marton László, Püski Sándor, Sánta Ferenc és Tózsér Árpád* – *Németh Ildikó és Szabó Szilárd* is átvehette ezt a magas kitüntetést.

A néptáncos szakma mindig a legnagyobb elismeréssel díjazza fesztiválokon és versenyeken Ildikó és Szízi táncosportjainak szereplését.

A tanítványok és barátok köszönik lelkes elhivatottságukat, munkájukat, népi kultúránk megőrzéséhez és átadásához a jövőben is sok sikert, erőt és egészséget kívánunk.

Gratulálunk!

Mihovics Márta

Csatornázásról

Az elmúlt hónapokban megtartott társulati ülésen tájékoztatót kaptunk a csatornázás helyzetéről, a kivitelező a négy településen több mint 80%-ban megépítette a rendszert és a tisztítótelep építése is jó ütemben halad. A *Geotorr Kft.* – fővállalkozó – szerint a részleges próbaüzem már jövő tavasszal elkezdődhet.

A küldöttgyűléseken egyedi kérelmekről is határoztak. A kérelmezők a döntésekről értesítést kapnak.

Arról is döntött a küldöttgyűlés, hogy ha a nem LTP-s magánszemélye 2004. december 31-ig megfizetik érdekltségi hozzájárulásukat, 400.000,- Ft helyett csak 350.000,- Ft-ot kell fizetniük érdekltségi egységenként.

Többen jelezték, hogy az OTP LTP-től nem kaptak vissza szerződést. Ezt nem is kell várniuk, mivel a szerződéseket a Társulatra engedményezték.

A Társulat pedig csoportos elfogadó nyilatkozatot kap az LTP-től. Többen kérdezték azt is (vállalkozások és magánszemélyek egyaránt), hogy a Társulat köt-e a tagokkal további szerződést. Az érdekltségi hozzájárulás – jellegét tekintve – közzadó (160/1995 (XII. 26.) Korm. sz.

rendelet), tehát azt jogszabályi kötelezettségként kell a tagoknak megfizetni.

A Társulat közfeladatát lát el, az érdekltségi hozzájárulás ennek fedezetéül szolgál.

A Társulatlak a fentiekből következően a tagok felé nincs szerződéskötési kötelezettsége és lehetősége. Az Alapszabályt és a törvényi kötelezettségeket kell betartania.

A téli időszak közeledtével egyre több csapadék várható. A betemetett csatornák a csapadékos idő beköszöntével folyamatosan tömörödni fognak. A tordasi agyagos talajnál ez az utótömörödési időszak mintegy fél évig tart. Kérjük a lakosokat, hogy ha tehetik, ingatlanuk előtt a kisebb talajegyenletlenségeket folyamatosan igazítsák el. Ha nagyobb mértékű, forgalombiztonságot veszélyeztető, süllyedést tapasztalnak, azt jelezzék a polgármester felé, hogy a föld (zúzalék) pótlást a kivitelező elvégezhesse.

Az ingatlanokon belüli csatornaépítés az ingatlan tulajdonos feladata. Ezt a csőfektetést mindenki a tetszése szerinti időpontban és a tetszése szerinti szakemberrel végeztetheti el.

(Folytatás a 6. oldalon)

(Folytatás az 5. oldalról)

Kérjük azonban mérlegelni, hogy:

A házi rendszer és az utcáról bejövő cső közé kerülő tisztító elemet csak a próbaüzem kezdetekor szállítja a fővállalkozó, a szennyvizet csak a próbaüzem beindulása után lehet a rendszerre ráengedni. (A próbaüzem indulásáról külön értesítést adunk.) A fentiekből az következik, hogy aki az üzembe helyezés előtt építi saját telkén a csatornát, annak két helyen (a tisztítóidom beépítésénél és a házzal való összekötésnél) még egyszer hozzá kell majd nyúlni a rendszeréhez. Továbbra is kérjük, hogy az LTP-s tagok jelezzék a Társulatnak (telefon: 25/507-931) ha valamilyen aláírt dokumentumot nem kaptak vissza, hogy ezt a hiányosságot pótolni tudjuk.

Az éves szemétszállítási díjak befizetése továbbra is van lehetőség hetente szerda délutánonként, ügyfélfogadási időben (13-16.30 óráig) a polgármesteri hivatalban. Kérjük az elmaradással rendelkezőket szíveskedjenek bennünket felkeresni! Kérjük szíveskedjenek a felhívásban közölt összegek befizetéséről gondoskodni.

A csatorna építéssel kapcsolatos tájékoztató az alábbi is: A társulattól megkapott hátraléki kimutatás 2004 október 31-i adata alapján Tordason a több mint 600 érdekelt közül 216 érdekeltiségnek van tartozása, amelyből 66 személy még egy fillért sem, a másik 66 pedig egyszer, vagy kétszer fizetett 1000 Ft-ot. A hátralékosok ismeretében annyi megállapítható, hogy nem az öregek, a nyugdíjasok tartoznak, hanem tehetős, fiatal tordasiak, akikért elsősorban épül a szennyvíz csatornarendszer. Az érdekeltiségi hozzájárulások (65.000 Ft/65 hónap) fedezetére az önkormányzat közel 2 millió forint letétet helyezett el, amely a beruházás végéig nem szab-

dítható fel. Ez az összeg a költségvetésből nagyon hiányzik. Ha sok lesz a hátralék, e fedezetet használja fel a bank, sőt a felhasznált összeget újra fel kell tölteni az amúgy is kevés költségvetési összegből.

Kilenc olyan érdekelt is van, aki a LTP szervezést elutasította (a csatorna építésével együtt), ezért az ő részük 400.000 Ft. Természetesen egyik sem hajlandó fizetni. Ők a kivárok, a mások munkájából hasznot húzóak, akik tudják: nélkülük is felépül a csatorna. A közületek (vállalkozások) fizetési morálját sem lehetne példaként állítani.

A társulat most levélben hívja fel a hátralékosok figyelmét kötelezettségük teljesítésére. *Tájékoztatjuk azonban a hátralékosokat, hogy ha a társulat a hátralékosok listáját leadja az önkormányzatnak, a hátralék adók módjára történő behajtása iránt intézkedünk kell.*

A Székesfehérvári Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda **ingyenes jogi tanácsadást** tart levélben. Minden érdeklődő kérdést várunk.

Dr. Kovács Zsolt

8000 Székesfehérvár, Ady E. u. 21.

E hó elején minden lakáshoz eljutatunk egy kérdőívet, amelyben elsősorban a település környezetvédelmével kapcsolatos kérdések szerepelnek. Természetesen szeretnénk azt is megtudni, hogy a településen élők hogyan érzik magukat, hogyan értékelik a környezet minőségét és milyen fejlesztési elképzeléseket tudnának támogatni.

Kérünk mindenkit segítse munkánkat azzal, hogy a kérdőívet kitölti és az abban rögzítettek szerint visszajuttatja az önkormányzat részére.

A XXI század sportlétesítmény fejlesztési program keretén belül pályázatot nyújtottunk be a *sportöltöző felújítására*. E felújítás elsősorban a mozgáskorlátozottak jobb közlekedését, a zuhanyzók

minőségi fejlesztését, valamint az egész sporttelep és szabadidős központ kiszolgálására is alkalmas, korszerű WC rendszer építését tartalmazza.

Pályáztunk az Ercsi Kistérségben belül *uszoda megépítésére* is. E pályázatban a beruházáshoz szükséges pénz megteremtését vállalkozói pénzek bevonásával oldhatjuk meg, amely egyben a pályázat szer- ves része is.

A kistérségben a hét település egységes szándéka a tanuszoda Tordason történő megépítése.

November 15-én Ercsi kistérség települései a törvény szellemében megalakították a Szent László Völgy és Környéke Településeinek Területfejlesztési Tanácsa elnevezésű területfejlesztési tanácsot. A tanács vezetését 2005-re *Orbán András* martonvásári polgármesterre bízták a tagok, helyettese *Boriszov Zoltán* Baracsa polgármestere lett.

A Szent László Völgy és Környéke Településeinek Területfejlesztési Tanácsa december 2-i, első ülésén, döntött az önkormányzat intézményei belső ellenőrzési társulati formában történő ellátásáról és a Családsegítő Szolgálat feladatkörének bővítéséről.

A Martonvásári Családsegítő és Gyermekeket Segítő Szolgálat tevékenységi körét, pályázaton nyert támogatás terhére, közösségi pszichiátriai ellátással és támogató szolgálat megszervezésével bővítették a társulásban résztvevő önkormányzatok.

E két feladat fontosságát növeli az a tény, hogy a társulásban résztvevő hat településen (Martonvásár, Ráckeresztúr, Baracsa, Kajászó, Tordas, Gyűrő) a gondozásra szoruló pszichiátriai betegek száma 300 fő, a különböző fogyatékoságban szenvedő emberek száma pedig közel ugyanennyi. A gondozásra a Szolgálat martonvásári központjában kerül sor úgy, hogy az érintettek autóval szállíthatók a gondozás helyére.

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

Az önkormányzat az elmúlt hetekben a sportpályára, a játszótérre, az utcákra, a temetőbe, és a külterületi utak mellé több mint 200 db fát ültetett.

Az utcákra ültetett fa tavaszi és évközi gondozását (locsolás) kérjük azoktól, akik elé a fát ültették.

Elérkezett az utcák fásításának, a fák pótlásának ideje. A telepítendő fák fajtája, a fák helye a jegyzőnél megtekinthetők.

Az önkormányzat erejéhez mérten igyekszik a facsometék beszerzésére, de aki ezt teheti, anyagilag és a megvásárolt fák ültetésével is segítheti e cél elérését.

A faluban lévő hirdetőtáblák valók arra, hogy azokon közleményeket, hirdetéseket bárki elhelyezzen. Ezért a villany-és telefonoszlopra, élő fára, más köztéri berendezésre kiszögelt, vagy ragasztott hirdetés elhelyezése szabálytalan és szabálysértés,

még akkor is, ha a magánszemélyeken kívül civilszervezetek, vagy különböző pártok teszik. (Arról már nem is szólva, hogy a plakátokat, miután aktualitásukat veszítették, a kifüggesztőnek le kell szednie!) A közhírré tett plakátokat ne az enyészet, az időjárás takarítsa el!

Jön a tél és havazni fog! Teendők tehát: a járdák síkosság mentesítésének, a hó eltakarításának biztosítása, még olyan házak előtt is, hol csak néha-néha tartózkodnak a tulajdonosok. A közületek, boltok, vállalkozások ezt már jól tudják. **Ne feledjék!**

Az önkormányzat rendelete értelmében az utcai sövények nyírt magassága maximum 1 méter, szélessége 0,60 méter lehet.

Kérjük tehát azokat, akik előtt a sövény magasabb, vagy sokkal szélesebb, szíveskedjenek a visszavágást megoldani.

Karácsony előtti és a szilveszteri szemétszállítás módosulása: December 24. (péntek) és december 31. (péntek)

A tanító visszaemlékezései
A tanító visszanéz

PÁLYÁM EMLÉKEZETE

7. Élet a pénztelenségben

Mindig nagy derűtséget jelentett Tornanádaskán, amikor *Feld Margit* édesapját, *Pecek Miskát* trágyahordó talicskán végig tolták a falun.

Pecek Miska egy idősödő zsidó mészáros volt, aki hetenként egy-egy borjút vágott le valamelyik udvaron, és a patak partján levő deszka bódéjában bocsátotta a közönség részére. Rendszerint szombatonként vágott és igyekezni kellett az eladással, mert helyben pénzhány miatt nem tudta még az egyetlen borjút sem kimérni. Fia kerékpárra ült és a szomszéd falukban estére eladta. Ő egyébként a *Pecek Józsi* nevet viselte.

Az öreg Pecekre évente egyszer rájött valami mánia. Nem ivott, józan életet élt, de egyszer cefetül, az eszméletlenségig berúgott. Ezt mindig megneszelte a faluban csellengő *Kövesdi* nevű határőrségi civil nyomozó. Ilyenkor Miskát egy cigánnyal trágyahordó talicskán toltá haza.

Pecek Miskán kívül volt egy hadirokkant „kereskedő” és *korcsmáros*. Egész boltja értéke a 100 pengőt sem haladta meg. Sok gyereke és rokkantsága miatt a fillérekre is rá volt szorulva. Eleinte a lakásának első szobájában nyitott kis szatócsboltjában a petróleumon, són és élesztőn kívül „dugaszolt” bort is árulhattott. Nagy ritkán engem is felcalt egy *Thuri* nevű vasúti tisztviselő egy pohár borra. Mivel ott akarta meginni, *Morvai* bácsi behívott a lakásába, hiszen nem volt nyilvános italmelési engedélye. Ott bontottuk fel a rettenetesen rossz, olcsó vinkót. Lehet, hogy akkor utáltam meg egy éltre. *Morvai*éknál az ágyban feküdt egy 3-4 éves fiúcska. Angolkóros volt. Csontjai nem bírták el a testét. A jó öreg *Scholz* doktor azt ajánlotta a szülőknek, hogy bort itassanak a gyerekkel. Itatták is, s a gyerek annyira rákapott a borra, hogy tőlünk is elfogadta. Az én poharamat minden esetben ő ürítette ki. És csodák-csodája, a gyerek egy fél év múlva lábra kapott, nagyon szép szál legénnyé fejlődött. Későbbi színjátásunkban ő játszotta a János vitézben a Jancsi szerepét. Jó hangja is volt hozzá. Az érdekes az, hogy felnőtt korában már nem ivott. Nem is csodálom. Megutálta azt a vinkót, amiről azt mondták: „*Olyan rossz, hogy a vasutas még hitelben sem issza meg.*”

Később *Morvai* bácsi összehozott egy házat, melyben most már korcsma és szatócsbolt is volt. A pénztelenség az egész falut kínozza. *Morvai* bácsit is. Egyszer – éppen ott voltam – egy ügynök jött. Ezt-azt szeretett volna eladni. *Morvai* bácsit nem tudta rávenni a vételre, mert nem volt tőkéje. Az ügynök azonban addig-addig erőszakoskodott, hogy kötélnék állt, azzal, hogy mondjon legalább egy jó viccet.

Az ügynök dörzsölt volt. Viccet nem tud, de éjjel álmodt. „Meghaltam, feljutottam a mennyországba, ahol nagy fényesség és tisztaság volt, minden ragyogott. Egyszer csak nagyobb dolgomat kellett volna elvégezni. Szaladgáltam minden felé, hogy megfelelő helyet találjak. Találkoztam Szent Péterrel, aki megkérdezte, miért szaladgálok. Megmondtam. Szent Péter egy lyukhoz vezetett, amin át a földre lehetett látni, hogy ott végezzem el a dolgomat. Lenéztem – pont *Morvai* bácsi járkált a lyuk alatt, nem mertem a dolgomat elvégezni. Szent Péter rámförmedt, hogy tétováztam. Elmondtam, hogy mit látok a földön. Mire Szent Péter: – Vevője magának az a

Morvai? Mondtam, hogy nem. – *Hát akkor szarjon rá!* – szolt Szent Péter.

Csoda, hogy miként élt meg a harmadik „kereskedő”, *Klein* úr, ebben a 350 lelkes kis faluban. Egyedülálló, középkorú férfi volt. Nagyon udvarias, készséges. Igazi kereskedő. Ő *Morvai* bácsi szatócsüzetétől annyiban tért el, hogy a polcán egy-két tábla csokoládé is látható volt. Egész táblát senki sem igen vett meg; *Klein* úr megbontotta a csomagolást, és szeletenként is adott.

Kelin úr odaveszett a háború alatt – koncentrációs táborban. Utódja egy ugyancsak zsidó, idős lány, *Rosenfeld Erzsébet* lett, aki túlélte a veszedelmet. Hogy honnan került a faluba, senki sem tudta. De a rémséges éhezéséről, a borzalmakról nekem sokat mesélt. Ő is alig tudta a száraz kenyérré valót megkeresni az üzletében. (Később felvettük a kastélyban beindított gyógy-pedagógiai intézethez – gyermekfelügyelőnek, ami a kenyérért biztosította.)

Közintézmények közül posta és vasút működött a faluban. A vasút 1896-ban létesült, a Bódva völgyét kötötte össze Kassával az I. világháború előtt. A trianoni béke éppen a mi falunknál vágta ketté. Így a kis állomás végállomássá vált, Miskolctól 60 km-re. A személyzet és a vonat itt „aludt”, hogy másnap visszamenjen. 3 és fél óráig tartott az út. Útközben két helyen is vizet vett a mozdony, az is időbe telt. A vasutasok bejártak a faluba, tejet, vaját, tojást innen szereztek be, meg kijöttek egy kis beszélgetésre. Mindenkit ismertek és a falusiak is minden vonatkísérőt. Ide jártak vasútra szállni a szomszédos községek, *Hidvérgárdó*, *Becskeháza*, *Bódvalenke* és *Viszló* lakosai. Ezek a falvak a *Cserehát* nevű erdős, hegyek közt megbúvó kis falvak voltak. Iskoláik egy tanerősek, és egy tantermesek, mint az enyém. Ezekhez képest én szinte fővárosban laktam. A kollégák – ritka utazásaik alkalmával felkerestek. Én is látogattam őket alkalmanként.

Postahivatalunk olyan kicsi, – amelyet csak el lehet képzelni. Benne „telefon-központ”, 3 előfizetővel – a határőrség, vámhivatal és a grófi kastély. Éjjelre a határőrséget (reggelig) összekapcsolták a miskolci központtal. Nagyon kicsi volt a forgalom, inkább a határőrséget szolgálta. A postát 1945. után egy igazi vénkisasszony vezette. Lehet, hogy egész életén át valamelyik postaablaknál ült. Itt viszont teljes körű ismeretekre volt szükség, noha kicsi volt a forgalom. 1945. után, amikor a pengő leértéktelenedett, kitalálták az „adópengőt”. Ez azért történt, hogy a naponta folyó leértéktelenedést ellensúlyozza. Gyakorlatilag azt jelentette, hogy ha valaki 500 pengő havi fizetést kapott, és másnapra negyedére csökkent ez az érték, akkor a M.N.B. által megállapított szorzószámmal vagyis négyvel bel kellett szorozni az alapot és annak megfelelően kapta a fizetést. Igen ám, de az infláció olyan rohamos volt, a szorzószám naponta annyira emelkedett, hogy a következő fizetéskor már 150. Akkor annak megfelelő összeg járt fizetésként. Ezt nem lehetett utolérni, a következő elsejére már alig ért valamit a pénz. Úgy segítettek rajta, hogy a posta megkapta az ott illetékes tisztviselők, havidíjasok

(Folytatás a 8. oldalon)

(Folytatás a 7. oldalról)

névjegyzékét az alapfizetéssel és posta fizetett közvetlenül. Ez azonban nem volt szintén célravezető: elrendelték, hogy a posta hetenként kétszer – kedden és pénteken – fizesse ki az aznapra érvényes szorzószám szerint a bért. Az infláció olyan gyors volt, hogy pár hét alatt már 1500–2000-es szorzószámot kellett alkalmazni.

Így lettünk milliomosok, illetve billiomosok. De milliókért sem lehetett már egy-két tojást kapni. Senkinek sem kellett ezek a nagy összegek – érték nélkül. Elkölteni semmire sem tudtam, legfeljebb a vasúton válhattam rajta jegyet – beraktam hát a postatakarékba. Olyan nagyok lettek a számok, hogy a takarékkönyvben nem volt hely a beírásra. Gyűltek a kimondhatatlan nagy összegek. Gyakorlatilag teljesen ingyen dolgoztunk. A forint bevezetésekor a kimondhatatlan összegért már csak 60 fillért fizetett ki a posta.

A postáskisasszony engem kért meg, hogy az adópengő szorzószámmal én számítsam ki a pár tisztviselőnek hetenként kétszer kifizetendő összeget. Segítettem neki. Próbáltam elmagyarázni, hogy mi is történik. A végén azt kérdezte: – Hol itt az adópengő? A rémséges összegek láttán nagyon félt, hogy a végén börtönbe kerül ilyen nagy összegek kifizetése miatt. Csak a forint bevezetése után tudott megnyugodni.

Szucsák Elemér

POLGÁRŐR HÍREK

Az idei évben az APEH-től több mint 130 000 forintot kaptunk, az idei jövedelemadó 1%-ának felajánlásából, melyet minden felajánlónak ezúton is megköszönünk. Megismételjük nevéket, adószámunkat, hogy akik februárban adják le adóelszámolásukat, a Kisbíró megjelenése előtt, azok is tudják, ha nekünk szánják az ideit összeget:

TORDASI POLGÁRŐRSÉG: 19097439-1-07

Megismételjük a Polgárőr autó és a Martonvásári Rendőrőrs járőrének telefonszámát is:

Polgárőr járőrautó: 06-30-63-08-777,

Rendőrség ügyeletes járőre 06-30-60-65-344.

Minden kedves tagunknak megköszönjük egész éves munkáját, támogatóinknak pedig adományait, segítségüket.

Mindenkinek Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új-évet Kívánunk.

A polgárőrség vezetősége

**„Mostan emlékezem az elmúlt időkről!”
(Ilosvai Selymes Péter)**

Történetek, emlékek településünkéről

Volt egyszer egy tsz

VI. rész

Nincs VI. rész, mert a szövetkezet közelmúltjáról a termelő-szövetkezet elnöke felkérésünk ellenére sem írt, pedig ő az aki, a közelmúltól hitelesen írhatott volna. Nem kívánt élni azzal a lehetőséggel, hogy az elmúlt 10 év küszködése, kínlódása, a szövetkezetek tönkretétele értékelése mellett esetleg cáfolja az előző visszaemlékezésekben foglalt esetleges tévedéseket. A szövetkezet mai élete pedig nem e rovat része.

Sajnálom, hogy e visszaemlékezést és tényeket is tartalmazó sorozatot nem tudtuk jól befejezni. Talán mert nincs is jó befejezés?

Márki Ferenc

Az influenza a náthánál sokkal súlyosabb betegség!

Az influenza a téli hónapokban támadó, járványt okozó, vírusos fertőző betegség.

Cseppfertőzés. Köhögéssel, tüsszentéssel, de normál beszéd közben is vírusok milliói kerülnek a levegőbe, és ezek belélegezve, akár tömegek fertőzését okozhatják. A vírus a légzőszervek (légcső, hörgők és tüdő) nyálkahártyájának sejtjeiben szaporodik, azok elhalását okozva, onnan jut a vérkeringésbe és más szervekbe is. Zárt tér, zsúfoltság, légkondicionáló berendezés kedvező feltételei a fertőzés terjedésének. Az influenza A, B vagy C vírus köhögéskor, tüsszentéskor, csókolódzaskor a légutak váladékaival terjed. Hirtelen kezdődik, magas lázat, erős fejfájást, izomfájdalmat, levertséget, gyengeséget, torokfájást és száraz köhögést okoz. A vírus elleni küzdelem legyengíti az immunrendszert. Egészséges szervezetűek néhány nap alatt meggyógyulnak. Időseknel, tartós betegségben szenvedőknél súlyosabb lefolyású, akár halálos kimenetelű is lehet a fertőzés.

Az influenza nem mindenkit egyformán veszélyeztet!

Súlyos következményekkel járhat

- szív-, tüdő- és keringési betegségben szenvedőknél,
- krónikus vesebetegségben,
- anyagcsere betegségben szenvedőknél, pl. cukorbetegségben,
- gyengült védekezőképességűeknél, pl. daganatos betegség miatt kezeltéknél,

valamint a 60 éven felüli idős embereknél.

Gyorsan terjed gyermekek között, zárt közösségekben, bentlakásos intézetekben, otthonokban. A nőket a terhesség előtt vagy a szülés előtti időben kell védeni a fertőzéstől.

Az influenza megelőzhető!

A védekezés, a megelőzés hatékony módja az évenkénti védőoltás. Minden évben új oltóanyag készül, a védelemhez új oltás szükséges. A járványos időszak előtt adott védőoltás csökkenti a betegség előfordulását, enyhíti a tüneteket, csökkenti a szövődmények kialakulásának esélyét. Az influenza elleni oltásoknak az a célja elsősorban, hogy egyéni védelmet nyújtsanak azon személyeknek, akiknél egy esetleges influenza-fertőzés, alapbetegségük vagy életkoruk miatt súlyos lefolyású lehet, és akiknek megbetegedése és munkából való kiesése az ország működése szempontjából nehézséget okozna. Az egészségügyi és szociális intézmények dolgozóinak oltása azért fontos, mivel munkájuk fokozott fertőződési és fertőzés-terjesztési veszéllyel jár. Az oltást november-december hónapban, a járvány kezdete előtt kell adni. A védettség két hét múlva alakul ki. Az oltás helyén rövid ideig tartó fájdalom, bőrvörösség lehet, 1-2 napig romolhat a közérzet.

Járvány idején kerülni kell a tömeges összejöveteleket, a zárt tereket, a betegek látogatását. A betegek használjanak zsebkendőt, és gyakran mossanak kezet! Saját gyógyulásuk elősegítése érdekében pár napig maradjanak otthon, ágynyugalomban.

Az oltással nem csak magát, hanem környezetét is védi a fertőzéstől!

Időben oltassa magát! Védje magát és környezetét!

A krónikus betegek és az idősek november 2-a után térítésmentesen kérhetik a védőoltást a háziorvostól.

az ÁNTSZ Gárdonyi Városi Intézete dolgozói

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

Gondolatok a falu labdarúgásáról és az őszi bajnokságról

Ami elmúlt az elmúlt, az idő kerekét visszafordítani nem lehet, ezért azon keseregni, hogy a megyei II. osztályú bajnokságból kiestünk, már nincs értelme. Azt viszont máris elmondhatjuk, hogy a megyei bajnokság legalsó szintjén nehéz őszt zártunk.

Nehéz volt, mert a megerősített, bár mint később kiderült nem eléggé megerősített, és ne szerénykedjünk, többségében jó játékot játszó csapatunk győzelmi kényszerben játszott. Örökké *stresszes helyben* kellett játszani, botlani nem szabadott. Ha néha dőcögve is, de a csapat sikeresen hozta az eredményeket.

Időközben a 22 fős játékos keret lecsökkent 15-16 főre, az ifjúsági (tartalék) csapat megszűnt játszani, mert nem volt kivel, és az is kiderült, hogy a megyei III. osztályú bajnoki csoport legerősebb csoportjában szerepelünk.

Ez utóbbi miatt, mármint hogy rajtunk kívül Csákvár és Felcsút II. is a megyei II. osztályú bajnokságot célozta meg, valamint Vál és Ráckeresztúr is bele akar beszélni a bajnokság állásába, annak ellenére, hogy sikereket értünk el, látszottak a csapat fogyatékoságai is.

E ki nem mondott fogyatékoság (gólképes csatárok hiánya, itt-ott kisebb fegyelmezetlenség) az utolsó mérkőzésen éreztette hatását.

A Felcsút II-től elszenvedett vereség nagyon nehéz helyzetbe hozta a csapatot és ezzel együtt az egyesületet is.

Miért kell hangsúlyozni az egyesület szót? Mert ha a csoportból nem tudunk felkerülni, az elmúlt évtizedek eredményei, az elmúlt évek nevelése mehet veszendőbe. Már most nem játszik a tartalék, az ifjúság, ahonnan éppen ezt látva máshova igazoltak a tehetségesebb fiatalok.

Hogyan és kinek neveljük a serdülőt, miért áldoztunk annyi energiát (pénzt és szellemi erőt) az egészre, ha ez elvész. Mondjuk meg őszintén, a felnőtt labdarugók

eredményei minősítik az egyesületet a sportot szeretők szemében pedig tenisz csapatunk a magyar bajnokság I. osztályában szerepel. Ha tehát nem sikerül e bajnoki csoportból elkerülni elsüllyedünk!

A mérkőzések többségén láthattuk, hogy a vendégekért érkezett szurkolók, sőt sok esetben a vendégcsapat játékosai is milyen minősíthetetlenül viselkednek, hogy a játékvezetés esetenként nincs a helyzet magaslatán, hogy mindenki az első helyezettet akarja legyőzni.

Mi itt Tordason *nem szoktuk* meg ezt a fajta magatartást, a sport ilyen felfogását. Intézményrendszerünk, a sportot vezető emberek minőségben sem a jelenleg folyó szinten állnak és nem is kívánnak oda kerülni.

Szponzorokat veszítettünk és jövőre még csökkeni fog a számuk. Ma már ezek a szponzorok azt sem mondják nekünk: „*fapapucs*”

Nem kesergés – hanem tárgyilagosság – amikor azt írom: a rózsaszín felhők eloszlanak és fekete zivataros felhők váltják azt fel, ha nem sikerül a helyzeten tovább javítani. Az első hely ne kábítson el bennünket.

Mi lesz velünk, ha nem sikerül feljutni? Ki és mivel magyarázza meg az esetleges kudarcot?

Van néhány hetünk arra, hogy átgondoljuk mit kell tenni.

Egy biztos: tűzön-vízen keresztül, ha kell áldozatokkal, de olyan döntést kell hozni, hogy a feljutás biztosítható legyen. Bízom abban, hogy mindenki meg fogja érteni ennek szükségességét és bár mi lesz a döntés elfogadja, hogy azt a legjobb szándékkal hozták a sport vezetői és az a jobbitást, a feljutást célozza.

Márki Ferenc

Az őszi szezon befejeződött

LABDARÚGÁS

A **Felnőtt csapat** 13 nyert és egy veszített mérkőzés után 39 ponttal 71 rúgott és 14 kapott góllal, jobb gólkülönbséggel, az **első helyen végzett**.

Az első hely megtartásához és a biztos feljutáshoz a tavaszi szezon nagyon kemény lesz. Várható további erősítés is, de bízva a csapatban és a vezetésben, a kitűzött célunk elérhetőnek tűnik.

Az **ifjúsági (tartalék) csapatunk** sajnos egyedül maradt a bajnokságba, ugyanis a másik három csapatból egy el sem indult, kettő pedig visszalépett.

Tavasszal, a Megyei Szövetség ígérete szerint, bajnokságon kívül, de rendszeresen szervezett mérkőzésen

lehetőségük lesz játszani. A több új fiattal bővült **serdülő csapatunk** a 8. helyen végzett 9 ponttal 14-48-as gólaránnyal.

Az **öregfiúk** csapata a bajnokság 8. helyén fejezte be az őszi szezont 13 ponttal és 23-33-as gólaránnyal.

Minden játékosnak, vezetőnek és segítőnek megköszönjük a segítségét, támogatását, ami lehetővé tette működésünket.

Kívánok mindenkinek nagyon Kellemes Ünnepeket és Békés Boldog sikeres Új Évet

a sportegyesület vezetősége nevében:

Cifka János
SE. elnök

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak,
akik**SZTYÉHLIK JENŐNÉ**temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek,
ezzel fájdalmunkat igyekeztek enyhíteni.

Gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak,
akik**BRADÁK GYÖRGY**temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek,
ezzel fájdalmunkat igyekeztek enyhíteni.

Gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak,
akik**MÉSZÁROS MIHÁLY**temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek,
ezzel fájdalmunkat igyekeztek enyhíteni.

Gyászoló család

**TÉLEN A VÍZMÉRŐK
ELFAGYHATNAK!**

Télen a vízmérők, sőt a használaton kívüli házi vízvezetékek is elfagyhatnak. Az ilyenkor elfolyó víz díját – a jogszabályok szerint – Önnek, a fogyasztónak kell megfizetnie. Ennek elkerülésére kérjük, hogy:

– a vízmérőknakat (vízmérőhelyeket) hőszigetelés szempontjából ellenőrizték,

– a rosszul záródó, sérült, szabálytalan aknafedlapot cseréljék ki, vagy gondoskodjanak megjavításukról.

– Az üdülő, vagy „zártkerti” ingatlanok és a vízzel ellátott építési (üres) telkek vízhálózatának víztelenítéséről se feledkezzenek meg,

– víztelenítéskor a vízmérő előtti, utca felőli csapot (szelepet) zárják el, így a vízmérőből is el tud távozni a víz.

A házi vízhálózatok téli víztelenítését szolgáltatási területünkön bejelentésre díjtanul elvégezzük. A locsolómérők, illetve öntözőrendszerek víztelenítését térítés ellenében vállaljuk.

Keressék helyi főgépészeinket, vagy Bicskei üzemmérnök-ségünket a 40/200-341-es telefonszámon.

Készséggel állunk rendelkezésükre.

További információk szolgáltatásunkról: www.fejerviz.hu

FEJÉRVÍZ RT.

BIOPATIKA – Tordas

Gyógynövények, gyógytermékek, gyógyászati segédeszközök, vényre felírható termékek széleskörű választéka.

Nyitvatartás: hétfő – péntekig: 14-16 óráig

Telefon: 22/467-650, 06-30-268-58-43

Fogtechnikus

Kiss László 2463 Tordas, Szabadság út 1/M. Tel.: 06/22-467-810.

BILIG autósiskola Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehéz pót, motor-vezetői, Moped, B+E, A, B, C, E Szaktanfolyamok! Hajóvezető, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R.

Jelentkezési helyek: Érd, Budai út 11., Katalin üzletház 9-17 óráig

Telefon: (23) 361-531, (30) 944-0561, (30) 931-8556

Érd, Bagoly u. 118. 7-17 óráig. Tel./fax: (23) 361-013, (30) 944-0561

PIKTO-COLOR Kft festők boltja 2030. Érd, Velencei út 19-21.**Jordáki asztalos** 2030 Érd, Hivatalnok u. 69. Tel. 30-9241-813.**ORVOS - TERMÉSZETGYÓGYÁSZ MAGÁNRENDELÉS
DR. KOLUMBÁN OTILIA**

(belgyógyász, orvos természetgyógyász, kineziológus, alternatív mozgás- és masszázstherapeuta) Rendelés helye: Baracska, Petőfi u. 40.

(Orvos Természetgyógyász Magánrendelő)

Rendelési idő: csütörtök 16-18 óráig

Bejelentkezés a 06-30-395-4044 telefonszámon.

MONOBAU Kft építőanyag kereskedelem 2030 Érd, Sárd u. 32.

Tel. 06/23-372-014.

Kerttervezést, kerítésépítési, kútúrési engedélyezési tervekészítést, kertépítést, kertfenntartást vállalunk.

Cím: Bottáné Böröczffy Erzsébet, Tordas, Rákóczi út 41.

Tel. 22/ 668-051, 668-052.

Fűnyírás – Favágás! Cím: 2463. Tordas, Köztársaság út 5.

Tel: 06-30/21-73-292.

WESTEL DOMNÓ, VODAFON és PANNON telefonfeltöltő kártyák kaphatók Tordason a benzinkútnál!**Duguláselhárítás!**

Falbontás nélkül! Garancia, korrekt ár, nonstop ingyenes kiszállítás!

Tel.: 06-20/9786-614.

Zene szolgáltatás!

Bálok, lakodalmak és egyéb rendezvények zenei szolgáltatását vállalom.

Tel.: 06-30-444-7148

Építkező, építők figyelem!

Vasbeton kengyelek, nyíróvasak gyártását családi házakhoz, kerítésekhez korrekt áron, rövid határidővel vállalja a FERROBILL Bt.

Tordas, Somogyi B. u. 48. Tel.: 06-30-424-9005.

Megnyílt! A VARÁZS BABABOLT Martonvásár, Budai u. 23.

Gyermekruhák bébitől a kamasz méretig, alkalmi ruhák.

Babaápolási cikkek, kiegészítők széles választéka.

Nyitva: hétfő szünnap, Kedd-péntek: 8-17 óráig, szombaton: 8-12 óráig.

Bronz, Ezüst és Arany vasárnap 8-12jg.

Karácsonyi vásárlását kezdje a VARÁZS BABABOLTBAN!

Sportegyesület mezőgazdasági használatra bérbe adja a Tordas belterületen lévő közel 1 hektáros földterületét. Tel: 06-30-9-329-556.

KREATÍV HOBBY a Kincses Szigetben Martonvásáron, Brunsvík u. 1/C (nagy ABC-nél a Cukrászda és a Turkáló szomszédságában). Gyöngyök, szalvéták, hobby-és üvegfesték, papírok, kiegészítők. A Kreatív Hobby katalógusból az összes termék megrendelhető.

Nyitva tartás: hétfő: szünnap; Kedd-péntek 9-17; Szombat 8-17; Vasárnap 9-17

Kínálunk még: Angol katalógus-áruház értékesítőként árui, egyedi játékok, polcok, kishűtő, lakásfelszerelés, kiegészítők.

Akciók: decemberben minden sátor, szabadidős cucc 10 % engedménnyel.**Kisbíró — Független kéthavilap**

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata.

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság F.k.: Márki Ferenc

Számítógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10. Tel.: (22) 503-008

E-mail: matrix.kft@axcelero.hu

Megjelenik kéthavonta, 650 pld-ban.

Nyomdai munkák:

Duna-Print Kft. Dunaújváros